

עפ"ג 52748/02/15 - חלדון חוסיני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט
לפני כב' השופטים - י' נועם, ר' פרידמן-פלדמן ומ' בר-עם

עפ"ג 52748-02-15 חלדון חוסיני נ' מדינת ישראל

חלדון חוסיני

המערער

ע"י ב"כ עו"ד עיסא מוחמדיה

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק-דין

השופט י' נועם:

1. לפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בירושלים, מיום 14.1.15, בת"פ 4330/09 (כב' השופט מ' כדורי). המערער הורשע בבית-משפט קמא, על-פי הודאתו, בתשע עבירות של סיוע להוצאת חשבונית שלא כדין, במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק וישתמט מתשלום מס - לפי סעיף 117(ב)(3) בשילוב סעיף 117(ב1) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן - החוק). בגזר-הדין נידון המערער לארבעה חודשי מאסר בפועל, לשישה חודשי מאסר על תנאי ולתשלום קנס בסך 20,000 ₪.

2. כתב-האישום בבית-משפט קמא הוגש נגד ארבעה נאשמים: ג'לאל אשמר (נאשם 1); נעמן חרבאווי (נאשם 2); המערער (נאשם 3); וחברת "פרח הגולן בע"מ" (נאשמת 4). נאשם 1, המערער ונאשמת 4, הגיעו להסדרי טיעון עם המשיבה, לפיהם הוגשו נגדם כתבי-אישום מתוקנים. על-פי הסדרי הטיעון עתרו המשיבה ונאשם 1 להטלת עונש מוסכם של תשעה חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר על תנאי וקנס לשיקול דעת בית-המשפט. בעניינה של נאשמת 4, עתרו המשיבה ונאשמת 4 להטלת קנס על-פי שיקול דעתו של בית-המשפט. ההסדר בעניינו של המערער, לא חל על העונש. נאשם 2, כפר בשעתו בעובדות שיוחסו לו בכתב-האישום. בסופו של יום, אף הוא הגיע עם המשיבה להסדר טיעון, זאת לאחר מתן גזר-הדין בעניינם של המערער ונאשמים 1 ו-4, אך טרם נגזר דינו.

3. להלן, בתמצית, עובדות כתב-האישום העומדות ביסוד הודאתם והרשעתם של המערער ונאשמים 1 ו-4. נאשם 1 היה במועדים הרלבנטיים לאישום הבעלים והמנהל של נאשמת 4; נאשם 2 שימש כיועץ מס של נאשמת 4 והעניק לה ולחברות אחרות שירותים שונים; והמערער (נאשם 3) היה קבלן בנין. בין החודשים יוני 2005 ליוני 2006 הוציאו

נאשמים 1 ו-4 לחברות שונות, תמורת עמלה, 13 חשבוניות מס פיקטיביות, בסכום של כ-3,800,000 ₪. המערער סייע לנאשמים 1 ו-4 להוציא תשע מהחשבוניות האמורות, בין החודשים יולי 2005 לספטמבר 2005, בסכום כולל של 1,273,536 ₪; ובגין מעשיו אלו, הורשע כמפורט לעיל. יוער, כי נאשמים 1 ו-4 הגישו בנוסף חמישה דו"חות כוזבים לרשויות מע"מ.

4. בגזר-הדין מיום 14.1.15 התייחס בית-משפט קמא לחומרת עבירות המס - בכלל, ולעבירות הנדונות לפנינו - בפרט; קבע את מתחמי הענישה ההולמים; וגזר את העונש המתאים למערער ולנאשמים 1 ו-4. בית-המשפט קבע, כי מתחם הענישה ההולם לעבירות שביצע נאשם 1, נע בין עשרה חודשי מאסר בפועל לבין שלושים חודשי מאסר בפועל, ומתחם הקנס נע בין 10,000 ₪ לבין 500,000 ₪. בכל הנוגע לעבירה שבוצעה על-ידי המערער, קבע בית-משפט קמא כי המתחם ההולם נע בין שישה חודשי מאסר בפועל לבין שנתיים מאסר, וכי מתחם הקנס נע בין 5,000 ₪ לבין 100,000 ₪. באשר לעונש המתאים לכל אחד מן הנאשמים, התחשב בית-המשפט בהודאתם של הנאשמים, בנסיבותיהם האישיות והמשפחתיות ובחלוק הזמן מעת ביצוע העבירות, וגזר את דינם כדלהלן: המערער - כאמור - לארבע חודשי מאסר בפועל, לשישה חודשי מאסר על תנאי ולתשלום קנס בסך 20,000 ₪; נאשם 1 - לתשעה חודשי מאסר בפועל, לעשרה חודשי מאסר על תנאי ולתשלום קנס בסך 100,000 ₪; ונאשמת 4 - לתשלום קנס בסך 10,000 ₪.

5. בערעורו מלין המערער על חומרת העונש, הן לעניין קביעת מתחם הענישה ההולם והן לגבי העונש המתאים שנקבע על-ידי בית-משפט קמא. ב"כ המערער טען, כי המערער אך סייע לנאשמים הנוספים בתיק (נאשמים 1 ו-4) בהוצאת תשע חשבוניות פיקטיביות במהלך תקופה קצרה של כחודשיים; כי מעשיו הנם "מינוריים" (כלשונו) ביחס למעשיהם של האחרים; וכי העונש שהושת עליו אינו מידתי ביחס לגזר-דינו של נאשם 1. עוד טען, כי העונש אינו מידתי אף ביחס לגזר-דין שהוטל בהליך אחר בעניינו של אדם אחר, אשרף אבו חרשיק. בהקשר האחרון ציין ב"כ המערער, כי על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן בתיק שלפנינו, החשבוניות שהוצאו על-ידי נאשמים 1 ו-4 בסיועו של המערער, נמסרו לחברת אבואלעז למסחר בע"מ; כי נגד מנהל החברה הנ"ל, אשרף אבו חרשיק, הוגש כתב-אישום בגין הוצאת חשבוניות פיקטיביות; וכי האחרון נידון לתשעה חודשי מאסר בפועל. ב"כ המערער טוען, כי לנוכח מהות העבירה ונסיבות ביצועה, ולאור עקרון אחדות הענישה, לא היה מקום להטיל על המערער מאסר בפועל, אלא מאסר לריצוי בעבודות שירות; בפרט לנוכח הודאת המערער, נסיבותיו האישיות וחלוק הזמן מעת האירועים. בנוסף, הלין המערער על-כך שבית-המשפט נמנע מלהזמין תסקיר משירות המבחן בעניינו.

6. ב"כ המשיבה טענה, כי לא נפל בגזר-דינו של בית-משפט קמא פגם המקים עילה להתערבות שיפוטית. היא הדגישה, כי אמנם בכתב-האישום צוין שהמערער סייע לנאשמים 1, 2 ו-4 להתחמק ולהשתמט מתשלום מס באמצעות חשבוניות פיקטיביות, ואולם מעשיו נתפסים בגדר תשע עבירות מושלמות לפי סעיף 117(ב)(3) בשילוב סעיף 117(ב1) לחוק. כן הוסיפה, כי אין בגזר-הדין משום פגיעה בעיקרון אחידות הענישה, שכן המאסר והקנס שהוטלו על המערער היו בשיעור נמוך, ביחס לרכיבי גזר-הדין המקבילים בעניינים של המעורבים האחרים.

7. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר-הדין של הערכאה הדיונית; וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד שבהם נפלה טעות מהותית, או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. נפסק, כי גדרי ההתערבות האמורים נותרו על כנם גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין (ע"פ 7430/13 שחרוך טוחסונוב נ' מדינת ישראל (3.3.14); וכן ראו: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13); וע"פ 3151/13 עבדאללה נ' מדינת ישראל (24.4.14), בפסקה 10).

8. לאחר ששקלנו את טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה, כי אין מקום להתערב בגזר-דינו של בית-משפט קמא.

כבר דובר רבות על חומרתן של עבירות המס והנזק שהן מסבות למדינה ולחברה; ובהקשר זה נפנה לדברים שהובאו על-ידינו לאחרונה, בין השאר, בעפ"ג 50813-01-15 מאג'ד הדאיה נ' מדינת ישראל (13.4.15). עבירות המס הן חלק מהעבריינות הכלכלית המכוונת לפגוע בציבור בכללותו. הן שקולות לשליחת-יד לקופה הציבורית, משבשות את פעולתו התקינה של מנגנון גביית המיסים, פוגעות במשק המדינה ומערערות את אמון הציבור בערך השוויון בנשיאה בנטל המיסים (ע"פ 08/624 חברת וייס ארנסט בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (3) 211 (1981); רע"פ 04/512 אבו עביד נ' מדינת ישראל, פ"ד נח (4) 381 (2004); רע"פ 5060/04 הגואל נ' מדינת ישראל (24.2.05); וע"פ 2636/12 עיזבון המנוח יהושע שלוש נ' מדינת ישראל (5.3.13)). בעבירות כלכליות - בכלל, ובעבירות מס - בפרט, גובר משקלו של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה, על-פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (רע"פ 281/05 ציון יעקב נ' מדינת ישראל (20.4.05); רע"פ 254/06 רומן קעדאן נ' מדינת ישראל (20.6.06); ורע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.10)). נוכח חומרת העבירות הנדונות, הנזק שהן מסבות לאוצר המדינה, קלות ביצוען והקושי בחשיפתן ובאיתור מבצעייהן - מן הראוי להטיל בגין עונשי מאסר בפועל בצד קנסות כבדים. עמדה עונשית זו מתחייבת משיקולי גמול, הוקעת המעשים והרתעה אפקטיבית - אישית וכללית (ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח (3) 721 (2004); רע"פ 1546/05 שמחוני נ' מדינת ישראל (22.3.05); ורע"פ 4563/11 חברת קוסטה קבלנות בע"מ נ' מדינת ישראל (19.6.11)); זאת אף אם מדובר בנאשמים ללא הרשעות קודמות ובמי שהתנהלו באופן נורמטיבי במהלך השנים (ע"פ

2919/02 אלוני נ' מדינת ישראל (1.10.02).

מדיניות ענישה מחמירה זו, המחייבת הטלת מאסרים בפועל, בצד קנסות מכבידים, מיושמת, בין-השאר, גם בעבירות על חוק מס ערך מוסף, לרבות אלו הקשורות לשימוש בחשבוניות מס פיקטיביות, או חשבוניות כוזבות שאינן משקפות עסקת אמת (ראו והשוו 57185/05: דני אוליבר נ' מדינת ישראל (8.8.05); רע"פ 1054/07 צמרת אויאשן 1988 בע"מ נ' מדינת ישראל (6.2.07)); ורע"פ 10945/07 יגיל שירותי שמירה וניקיון (1997) בע"מ נ' מדינת ישראל (14.5.08)).

9. כפי שצוין, בית-משפט קמא קבע, כי מתחם הענישה ההולם בעניינו של המערער נע בין שישה חודשי מאסר בפועל לבין שנתיים מאסר, ובסופו של יום גזר עליו עונש של ארבעה חודשי מאסר בפועל, בצד קנס כספי, אגב חריגה ממתחם הענישה, זאת תוך התחשבות בעונש שנגזר על אבו חרשיק ובשל עקרון אחדות הענישה. מכל מקום, מתחם הענישה שנקבע, אשר הרף התחתון בו הוא מאסר בפועל של ממש, בין אם מדובר בארבעה חודשים או שישה, הנו ראוי והולם, זאת לאור מהות העבירות ונסיבות ביצוען - עת סייע המערער לנאשמים 1 ו-4 להוציא תשע חשבוניות פיקטיביות במטרה להתחמק מתשלום מס, זאת במהלך כחודשיים, בסכום כולל של 1,273,536 ₪. מתחם זה הוא מידתי ביחס למתחם הגבוה יותר, שנקבע לגבי העבירות שבוצעו על-ידי נאשם 1. בכל הנוגע לעונש המתאים שנקבע, הן לגבי רכיב המאסר והן בעניין רכיב הקנס, הרי שבית-משפט קמא הביא במניין שיקוליו את מכלול השיקולים הרלבנטיים, וביניהם - הודאתו של המערער, נסיבותיו האישיות וחלוף הזמן מעת ביצוע המעשים; ולא נמצא, כי בגזר-הדין נפלה טעות מהותית, או כי העונש סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. הימנעותו של בית-משפט קמא מהזמנת תסקיר משירות המבחן, אינה מהווה עילה להתערבות בגזר-הדין, שכן לא קמה חובה שבדין להזמין תסקיר בעניינו של המערער; ומכל מקום - נסיבותיו האישיות של המערער הובאו לפני בית-משפט קמא, ולא הייתה מחלוקת כי מדובר במי שתפקודו נורמטיבי, פרט למעידה הפלילית הנדונה.

10. לאור כל האמור לעיל, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי המאסר בפועל ביום 1.9.15 בשעה 9:00 בבית המעצר ניצן, שבמתחם כלא איילון, ליד רמלה.

המזכירות תמציא עותקים מפסק-הדין לב"כ המערער, לב"כ המשיבה ולשירות בתי הסוהר.

ניתן היום, ח' בסיוון התשע"ה, 26 במאי 2015, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

משה בר-עם, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, שופט